

รายงานสหกิจศึกษา

ชื่อเรื่อง ประสิทธิภาพของไซคลอ สเปรย์และอินทรารีพิดเดอร์ม่า สเปรย์ในการรักษาแผลสุญเขา
ของโคเนื้อ

Potential of Cyclo performance spray and Intra Repiderma spray
treatment on wound healing in beef cattle

โดย

นายธนกร โสตกำปัง รหัสนักศึกษา 6240205121

นายธีรนนท์ เบญจมาตย์ รหัสนักศึกษา 6240205124

หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเกษตรศาสตร์

กิตติกรรมประกาศ

ในการศึกษาประสิทธิภาพของไซคลอ สเปรย์และอินทรีา รีพิดเดอร์มา สเปรย์ในการรักษาแผลสุญเขา ในครั้งนี้สำเร็จล่วงไปด้วยดี โดยได้รับการสนับสนุนโครงการสหกิจศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมาและบุคคลกลุ่มต่างๆ ดังนี้

ขอกราบขอบพระคุณดร.ศิวพร แพงคำ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ที่คอยให้คำปรึกษา ดูแลช่วยเหลือ สนับสนุน ให้คำแนะนำและเอาใจใส่เป็นอย่างดีตลอดระยะเวลาการทำโครงการสหกิจศึกษาจนสำเร็จ

ขอกราบขอบพระคุณนายณรงค์ฤทธิ์ เจริญวัย ที่ดูแลช่วยเหลือ สนับสนุน ให้คำแนะนำและเอาใจใส่เป็นอย่างดีตลอดระยะเวลาการทำโครงการสหกิจศึกษาจนสำเร็จ

ขอขอบคุณทีมงาน ที่ช่วยเหลือให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือ และความรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธีการในการสุญเขาและรักษาแผลสุญเขา ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำการทดลอง ทำให้การทดลองครั้งนี้ประสบความสำเร็จล่วงไปด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา เพื่อนๆ และพี่ๆ ทุกคนที่คอยช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจให้พวกข้าพเจ้าเสมอมาตลอดจนสำเร็จการศึกษา

ธนกร โสตกำปัง

ธีรนนท์ เบนญมาตย์

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของไซโคล สเปรย์และอินตรา รีพิดเตอร์ม่า สเปรย์ในการรักษาแผลสุญเขาจำนวน 6 ตัว เป็นลูกโคเลือด100% ถูกเลี้ยงเกษตรกร ผู้ให้บริการทำการเก็บข้อมูลการรักษาด้วยสเปรย์ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ.2566 ข้อมูลที่นำมาทำการศึกษาได้แก่ แผลสุญเขาและไซโคล สเปรย์และอินตรา รีพิดเตอร์ม่า สเปรย์ พบว่าระยะเวลา 1-3 สัปดาห์หรือ 21 วัน แผลสุญเขามีรูปร่างของแผลที่ดีขึ้นโดยการใช้สเปรย์ทั้ง 2 ชนิดและยังมีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญภาพ	ง
บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	1
ขอบเขตของงานวิจัย	1
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	1
สถานที่ทำการวิจัย	1
ระยะเวลาในการทำการวิจัย	1
ลูกโคเนื้อเลือด100	2
การสุญเขา	2
จุดไฟเผาเหล็ก	2
ลัมวัว	2
ใช้เหล็กขูดขูดเขา	2
ใช้เหล็กจี้เขาแต่งทรงและห้ามเลือด	2
เช็คแผล	2
พ่นสเปรย์	3
ปล่อยวัว	3
การวิเคราะห์ข้อมูล	4
ผลการศึกษาข้อมูล	5
สรุปและวิจารณ์ผล	7
เอกสารอ้างอิง	8
ภาคผนวก	9

สารบัญรูปภาพ

เรื่อง	หน้า
ภาพที่ 1.การชุดเขา	4
ภาพที่ 2 การจีเขา	4
ภาพที่ 3 การแผลสุญเขา	4
ภาพที่ 4 การหลังฉีดสเปรย์	4
ภาพที่ 5 แผลไซคลอ สเปรย์ในสัปดาห์ที่ 1	5
ภาพที่ 6 แผลอินตรา รีพิดเตอร์มา สเปรย์ในสัปดาห์ที่ 1	5
ภาพที่ 7 แผลไซคลอ สเปรย์ในสัปดาห์ที่ 2	5
ภาพที่ 8 แผลอินตรา รีพิดเตอร์มา สเปรย์ในสัปดาห์ที่ 2	5
ภาพที่ 9 แผลไซคลอ สเปรย์ในสัปดาห์ที่ 3	6
ภาพที่ 10 แผลอินตรา รีพิดเตอร์มา สเปรย์ในสัปดาห์ที่ 3	6

บทนำ

ที่มาและความสำคัญ

ในปัจจุบันการเลี้ยงโคเนื้อในประเทศไทยจะใช้การสุญเขาเพื่อเพิ่มมูลค่าและขยายพันธุ์ ซึ่งการที่จะทำให้ประสบความสำเร็จนั้นประกอบไปด้วยหลายปัจจัย โดยหนึ่งในปัจจัยเหล่านั้นคือลักษณะรูปทรงของการสุญเขาของโค ซึ่งโคที่มีลักษณะที่มีรูปร่างสง่างามหากเป็นตัวผู้ก็จะรีดน้ำเชื้อจากโคพ่อพันธุ์ หากเป็นตัวเมียก็เป็นแม่พันธุ์ไว้ขยายพันธุ์ได้ เป็นต้น (พัฒนาโคเนื้อ. (มปด)

การสุญเขาโคเนื้อนั้นมีหลายรูปแบบแต่ละแบบก็มีวิธีการทำที่แตกต่างกันแต่มีเป้าหมายเดียวกันคือการทำให้โคมีรูปทรงที่สวยงามและเหมาะกับการขยายพันธุ์และเพื่อความปลอดภัยแก่ผู้เลี้ยงและตัวของสัตว์เองด้วยแต่การสุญเขานั้นจะทำให้โคมีแผลที่จะต้องรักษาเพื่อให้โคหายด้วยเวลาที่รวดเร็วที่สุด (พัฒนาปศุสัตว์(มปด) โคเนื้อเศรษฐกิจ)

ดังนั้นจึงเป็นที่มาของการศึกษาในครั้งนี้ โดยศึกษาประสิทธิภาพของไซคลอ สเปรย์และอินตรา รีพิดเดอร์มา สเปรย์ในการรักษาแผลสุญเขา ได้แก่ การสังเกตแผลและระยะเวลาที่ใช้ในการรักษาแผล คิดเป็นสัปดาห์และเปรียบเทียบลักษณะของแผล

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของไซคลอ สเปรย์และอินตรา รีพิดเดอร์มา สเปรย์ในการรักษาแผลสุญเขา

ขอบเขตของงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ลูกพันธุ์โคสายพันธุ์ที่มีเลือด 100 จำนวน 6 ตัว ในฟาร์มเกษตรกรผู้ใช้บริการ

จำนวน 21 วัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทราบประสิทธิภาพของไซคลอ สเปรย์และอินตรา รีพิดเดอร์มา สเปรย์ในการรักษาแผลสุญเขาว่า สเปรย์ตัวไหนมีประสิทธิภาพมากกว่ากัน

สถานที่ทำการวิจัย

บริษัท โพรเฟสเซอร์กรุ๊ป จำกัด

447/78 หมู่4 ต.หนองจะบก อ.เมือง จ.นครราชสีมา 30000

ระยะเวลาในการทำการศึกษา

ระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ถึง มีนาคม พ.ศ. 2566

ลูกโคเนื้อเลือด100

เป็นลูกโคพันธุ์ที่เกษตรกรหรือผู้ใช้บริการได้คัดเลือกให้เป็นพันธุ์หลักในการปรับปรุงพันธุ์โคเนื้อของแต่ละประเทศ มีถิ่นกำเนิดในหลายประเทศ เมื่อโตเต็มวัยมีขนาดใหญ่ เพศผู้หนัก 800 – 1,000 กิโลกรัม เพศเมียน้ำหนัก 500 – 800 กิโลกรัม (กองบำรุงพันธุ์สัตว์ กรม ปศุสัตว์ 252 หน้า)

การสุญเขา

ในการสุญเป็นการทำงานร่วมกันเป็นทีมซึ่งประกอบด้วย ผู้สุญเขา มีหน้าที่สุญเขาและเป็นหัวหน้าทีมสำหรับควบคุมขั้นตอนการสุญทั้งหมด จะตัดสินใจว่าเมื่อไหร่จะสุญเขาให้ลูกโค เป็นผู้กำหนดลักษณะรูปทรงของแผลสุญเขาและถูกต้องและสะอาด ผู้ควบคุมไฟเผาเหล็ก มีหน้าที่ควบคุมความร้อนของเหล็กสุญเขาให้ได้ความร้อนที่พอดีกับการสุญเขา ผู้ควบคุมสัตว์หรือลัมสัตว์ มีหน้าที่ลัมหรือล็อกสัตว์ไม่ให้ทำร้ายผู้สุญเขาได้ (ทองไทยนันท. 2547.)

การสุญเขาจะแบ่งออกเป็น 7 ขั้นตอนใหญ่คือ

1. จุดไฟเผาเหล็ก

เป็นการทำให้เหล็กมีความร้อนที่จะพร้อมสุญเขาโดยความร้อนต้องมากพอที่จะทำให้เยื่อเขาหลุดออก

2. ลัมวัว

เป็นการล็อกวัวไม่ให้วิ่งดิ้นหรือทำอันตรายกับผู้สุญ

3. ไขเหล็กขุดขุดเขา

เป็นการใช้เหล็กขุดเขาที่มีความร้อนขุดเอาเยื่อเขาหรือหน่อเขาขนาดใหญ่ออก

4. ใช้เหล็กจี้เขาแต่งทรงและห้ามเลือด

เป็นการใช้เหล็กที่มีความร้อนจี้ไปที่แผลที่ขุดเพื่อห้ามเลือดและแต่งทรงเขาและทรงหัวของลูกโคให้ได้ตามลักษณะที่ต้องการ

5. เช็คแผล

เป็นการเช็คว่าตรงที่สุญเขานั้นที่แผลมีเลือดหรือมีเยื่อเขาที่ยังไม่ได้จี้หรือไม่

6. ฟันสเปร์ย

เป็นการใส่ยาหรือสเปร์ยเพื่อให้ฆ่าเชื้อหรือรักษาบาดแผลสูญเสียเขา

7. ปล่อยัว

เป็นการปล่อยโคให้เป็นอิสระด้วยขั้นตอนนี้ควรมีผู้ช่วย 2 คนขึ้นไปเพื่อความปลอดภัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ลูกโคเนื้อเลือด100 อายุ 2-6 เดือนจำนวน 6 ตัว ถูกเลี้ยงดูโดยเกษตรกรผู้ให้บริการทำการสุญเขา ทั้ง 6 ตัวและจะแบ่งใช้ไซโคลอ สเปรย์กับลูกโคจำนวน 3 ตัวและอินตรา รีพิดเตอร์มา สเปรย์กับลูกโคจำนวน 3 ตัว และจะใช้เวลารักษา 21 วัน ด้วยการพ่นสเปรย์ทุกวันและเปรียบเทียบผลทำการทดลองตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนมีนาคม

ภาพที่ 1 การขุดเขา

ภาพที่ 2 การจี้เขา

ภาพที่ 3 แผลสุญเขา

ภาพที่ 4 หลังฉีดสเปรย์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำการเก็บข้อมูลโดยการสังเกตแผลและนำมาเปรียบเทียบ ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม พ.ศ.2566 ในส่วนของแผลสุญเขาที่ใช้ระยะเวลาที่ครบ 21 วันแล้วจะนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลสังเกตแผลที่พ่นด้วยไซโคลอ สเปรย์และอินตรา รีพิดเตอร์มา สเปรย์ตลอดช่วงเวลาที่ทำการเก็บข้อมูลทำการสังเกตแผลสุญเขาที่พ่นในแต่ละสัปดาห์จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์และสรุปผล

ผลการศึกษาข้อมูล

1.รูปการสังเกตและเปรียบเทียบของไซคลอ สเปรย์และอินตรา รีพิดเดอร์ม่า สเปรย์ในสัปดาห์ที่ 1

ภาพที่ 5 ไซคลอ สเปรย์ในสัปดาห์ที่ 1

ภาพที่ 6 อินตรา รีพิดเดอร์ม่า สเปรย์ในสัปดาห์ที่ 1

2.รูปการสังเกตและเปรียบเทียบของไซคลอ สเปรย์และอินตรา รีพิดเดอร์ม่า สเปรย์ในสัปดาห์ที่ 2

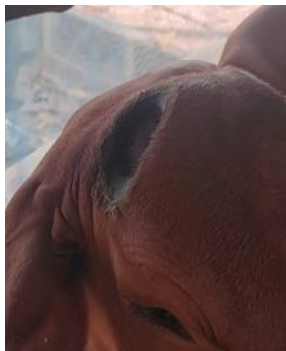

ภาพที่ 7 ไซคลอ สเปรย์ในสัปดาห์ที่ 2

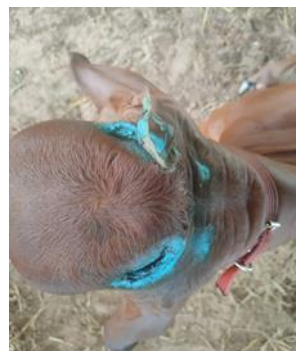

ภาพที่ 8 อินตรา รีพิดเดอร์ม่า สเปรย์ในสัปดาห์ที่ 2

3.รูปการสังเกตและเปรียบเทียบของไซคลอ สเปรย์และอินตรา รีพิดเดอร์ม่า สเปรย์ในสัปดาห์ที่ 3

ภาพที่ 9 ไซคลอ สเปรย์ในสัปดาห์ที่ 3

ภาพที่ 10 อินตรา รีพิดเดอร์ม่า สเปรย์สัปดาห์ที่ 3

จากการศึกษาข้อมูล พบว่า ในเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนมีนาคมในสัปดาห์ที่ 1 ของไซคลอ สเปรย์นั้น ยังมีน้ำเหลืองไหลออกมาจากแผลซึ่งน้ำเหลืองนั้นไหลออกมาเพราะว่าแผลยังไม่แห้งส่วนสัปดาห์ที่ 1 ของอินตรา รีพิดเดอร์ม่า สเปรย์ แผลแห้งสนิทและไม่มีน้ำเหลืองไหลออกมาในสัปดาห์ที่ 2 ของไซคลอ สเปรย์แผลแห้งสนิทไม่มีน้ำเหลืองไหลออกมาส่วนสัปดาห์ที่ 2 ของอินตรา รีพิดเดอร์ม่า สเปรย์ แผลเริ่มตกสะเก็ดพร้อมที่จะลอกออกในสัปดาห์ที่ 3 ของไซคลอ สเปรย์แผลเริ่มตกสะเก็ดพร้อมที่จะลอกออกส่วนสัปดาห์ที่ 3 ของอินตรา รีพิดเดอร์ม่า สเปรย์แผลที่ตกสะเก็ดเริ่มลอกออกและผิวหนังเริ่มสมานเข้ากัน

สรุป

อินตร้า รีพิดเตอร์ม่า สเปรย์ใช้ในการรักแผลสุญเขาดีกว่าไซคลอ สเปรย์เพราะทำให้แผลแห้งและตกสะเก็ดรวดเร็วและยังทำให้แผลสมานเข้ากันได้รวดเร็วกว่า

วิจารณ์ผล

จากการศึกษา พบว่าอินตร้า รีพิดเตอร์ม่า สเปรย์ใช้ในการรักแผลสุญเขาดีกว่าไซคลอ สเปรย์เพราะทำให้แผลแห้งและตกสะเก็ดรวดเร็วและยังทำให้แผลสมานเข้ากันได้รวดเร็วกว่าแต่อาจจะเพราะอินตร้า รีพิดเตอร์ม่า สเปรย์มีตัวยาหรือสารที่เข้มข้นกว่าจึงทำให้อินตร้า รีพิดเตอร์ม่า สเปรย์รักษาแผลสุญเขาได้ดีกว่า

เอกสารอ้างอิง

ยอดชาย ทองไทยนันท์. 2547. การเลี้ยงโคเนื้อ. กลุ่มงานวิจัยและพัฒนาโคเนื้อ. กองบำรุงพันธุ์สัตว์ กรม ปศุสัตว์
252 หน้า

กลุ่มงานศึกษาและพัฒนาปศุสัตว์(มปด) โคเนื้อเศรษฐกิจ. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ

กลุ่มงานวิจัยและพัฒนาโคเนื้อ. (มปด) การเลี้ยงโคเนื้อเชิงธุรกิจ. กองบำรุงพันธุ์ กรมปศุสัตว์

ภาคผนวก

ข้อมูลภาพจากการสังเกต

